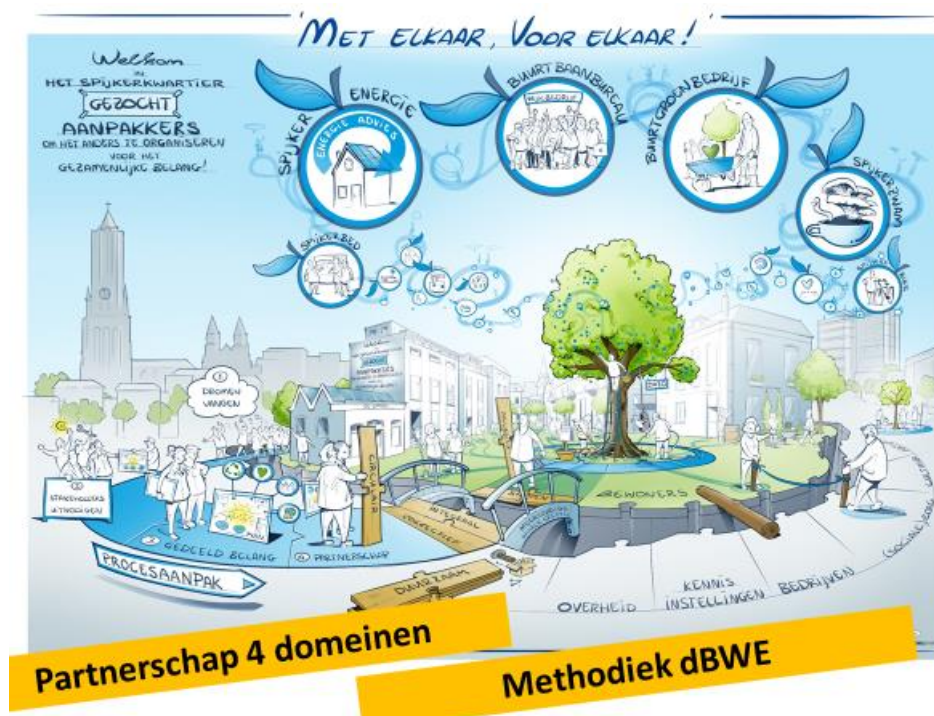

Het begint altijd met de droom van een bewoner. Bijvoorbeeld die van Patrick om zonnepanelen op zijn dak te leggen en bedacht dat zijn burens dat misschien ook wel wilden. Dit mondde uit in een collectieve inkoop actie waarmee ook het dak van het buurthuis werd vol gelegd. Inmiddels draait het initiatief SpijkerEnergie volop mee in de wijkgerichte energietransitie en levert het een belangrijke bijdrage in het aanjagen van het verduurzamen van woningen en aan het dempen van energiearmoede.

Een ander voorbeeld is de droom van Stefan. Hij nam als werkzoekende deel aan de training 'Ontdek je talent, creëer je draadje' van het BuurtBaanBureau. Raakte besmet met het gedachtegoed van de Blauwe Wijk economie en wilde als energiecoach aan de slag om een bijdrage te leveren aan het voorkomen of verminderen van energiearmoede.

Door de 'draadvangers' van DAZO werden hierop stakeholders uitgenodigd. Andere wijkbewoners, partijen zoals Energiebank Arnhem, Voedselbank Arnhem, het Energieloket en de gemeente Arnhem. Gezamenlijk werd een belangkaart ingevuld (wat is het gedeelde belang?) en een maatschappelijke opdracht geformuleerd. Met deze partijen en docenten en studenten van Hogeschool Arnhem Nijmegen en een stagiair van Van Hal Larenstein werd een wijkgerichte energiearmoede aanpak ontwikkeld: het bruggetje van meervoudige waarden over de kloof tussen de integrale leefwereld van de wijk en sectorale systeemwereld van overheden en kennisinstellingen. De aanpak wordt nu als basis gebruikt voor een stadsbrede uitrol. Stefan is nu als energiecoach aan de slag, traint energiecoaches en helpt bij het opzetten van teams in andere wijken.

Je loopt verder de werkruimte in. En treft een groep studenten die samen met ondernemer van het BuurtGroenBedrijf de data van een biodiversiteitsonderzoek in de wijk verwerken en analyseren.

Je ontmoet de BuurtBaanBureau-ondernemer die in gesprek is met bewoners over de deelname aan de training. Er hangen krantenknipsels van het project Wormenhotels. Je leest dat GFT-afval door wormen in verrijkt compost wordt omgezet en gebruikt wordt in de openbare binnentuinen in de wijk. Ze zoeken nog Wormenhoteliers. Want de wormenhotels worden beheert door de buurt zelf.

Je hoort stemmen uit de naastgelegen projectruimte. Een groep studenten van de minor Meervoudige Waarden Creatie van de Hogeschool Arnhem Nijmegen zitten met een aantal bewoners in een call met een manager van de BSH-groep om een Groen Witgoed-project op te zetten. De muren hangen vol met campagneposters, bewonersprofielen, stakeholder-analyses en doelenbomen.

Je loopt de keuken in. De lunch wordt voorbereid door een oud-deelnemer van het BuurtBaanBureau. Je stapt door en plotseling sta je midden in een bedrijfshal. Vrijwilligers, statushouders en werkzoekenden knappen onder leiding van een gepensioneerd fietsmaker zwerf fietsen uit de wijk op tot SpijkerBikes.

Er rolt een bakfiets naar binnen. Anne heeft zojuist koffiedik opgehaald bij een aantal grote bedrijven in de binnenstad. Op de koffiedik worden oesterzwammen gekweekt. Je mag even

een kijkje nemen in de kweekruimten waar de nazomer en herfst worden nagebootst. De zwammen groeien goed, worden geoogst en verkocht aan lokale horeca in de stad.

Anne nodigt je uit om mee te lunchen. En je schuift aan bij de projectmedewerkers van DAZO, deelnemers van het BuurtBaanBureau, de mensen van SpijkerBikes, vrijwilligers van SpijkerZwam, docenten en studenten van de HAN, een bestuursadviseur en wijkmanager van de gemeente. Waar groot denken en klein doen toe kan leiden... de participatiesamenleving in praktijk... de inclusieve arbeidsmarkt vind je in de parallelle wijk economie.

SHEET 2

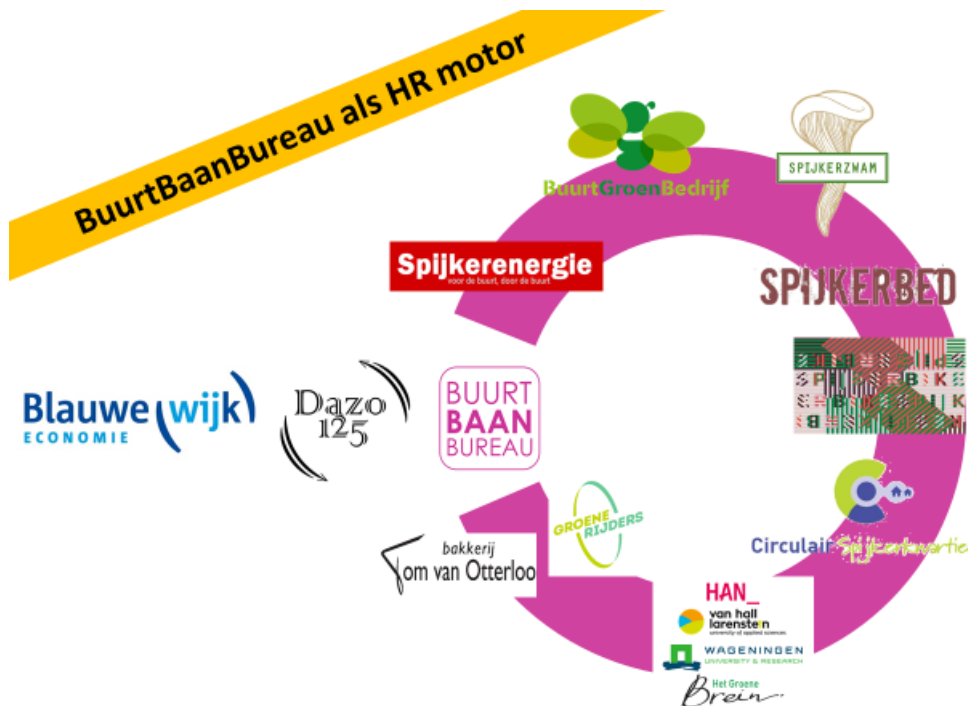
Geïnspireerd op het gedachtegoed van Transitie Reizen (een bureau dat toevallig ook in het Spijkerkwartier zit) en vanuit de notie van 'de wijk als huishouden' is het streven om het organiserend vermogen van de wijk te versterken door via sociale (wijk)ondernemingen te bouwen aan veerkracht (horizontale verbindingen) en aanpassingsvermogen (verticale verbindingen).

Die oranje laag in dit plaatje is dus cruciaal voor de verdere ontwikkeling van die wijk economie. Deze logica is nog geen staand beleid binnen de gemeente, maar we zitten er dicht tegenaan.

SHEET 3

Voor al die sociaal ondernemende initiatieven is denk- en (vooral) doekracht nodig. Daarom zijn we eind 2019 gestart met de pilot BuurtBaanBureau. Het BuurtBaanBureau is een innovatieve arbeidsbemiddelingsvoorziening van en voor de wijk en verbindt het vele formele en informele werk in de wijk met het veelzijdige talent van werkzoekenden uit de wijk. Niet de wet of uitkering is leidend voor deelname aan een traject, maar de postcode. Persoonlijke aandacht, groepstrainingen (op basis van drijfveren) gericht op het persoonlijke businessplan, workshops gericht op vergroten netwerk en community-building zijn waardevolle interventies.

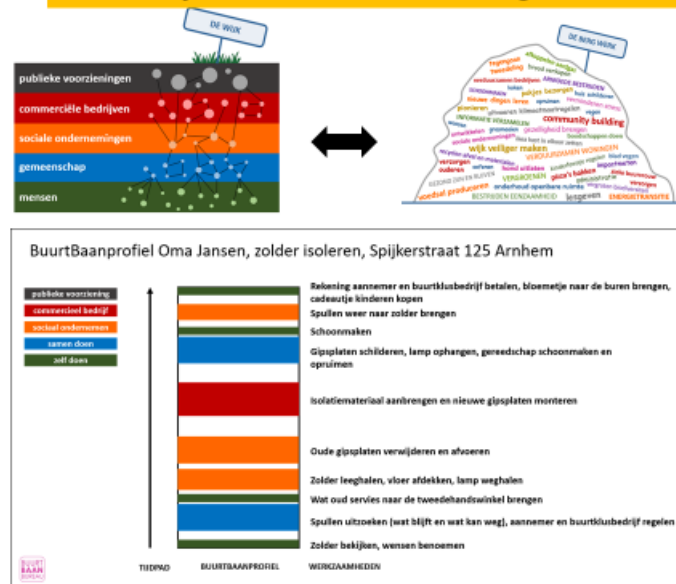
Het BuurtBaanBureau manifesteert zich als HR-motortje voor wijkwerk, als wederkerigheidsmachine voor de wijk, als startpunt (want talenten van bewoners in beeld) voor nieuwe wijkinitiatieven (aankoop energiearmoede, buurtklusbedrijf, buurtmaatjes).

SHEET 4

Dat matchen van het talent van bewoners aan werk doen we met BuurtBaanProfielen. We ontrafelen de klus/ opdracht.

Talent wijkbewoners verbinden aan berg wijkwerk

...bijvoorbeeld in de energietransitie

Bijvoorbeeld die van Oma Janssen die na een avond van SpijkerEnergie haar zolder wil isoleren. Weer thuis gekomen doet ze geïnspireerd haar zolderdeur open... ziet voor 50 jaar aan verzamelde spullen staan... en doet snel de deur weer dicht. Toch nog maar even niet isoleren dan...

Of toch wel? Want het sorteren van de spullen kan ze best met haar zoon en kleinkinderen. Het BuurtKlusBedrijf kan de zolder voor haar leeghalen; en het voorbereidende werk voor de aannemer doen; de aannemer brengt de isolatie aan; het BuurtKlusBedrijf doet de afwerking; en helpt de familie van Oma Janssen bij het schoonmaken en terugplaatsen van de spullen.

SHEET 5

Momenteel loopt op dat thema van de energietransitie een doorontwikkeling. Om de klimaatdoelen te halen moeten we in Nederland van 1.000 particuliere-woning-renovaties per jaar, naar 1.000 per dag! De haalbaarheid hiervan is twijfelachtig.

Maar om er enigszins in de buurt te komen moeten we én het renovatieproces verslimmen (van minder maatpak naar meer confectie) én het onbenutte arbeidspotentieel activeren en mobiliseren.

Van klusser naar renovatiespecialist. Van BuurtKlusBedrijf naar BuurtRenovatieTeam.

Het bewonersinitiatief tekende samen met Klimaatverbond Nederland, BouwHulpGroep en de gemeente het plan op. Samen zijn we op zoek naar financiering.

EN DAN KOM IK BIJ WAT ER SCHUURT...

Voorop gesteld: er gaat best veel goed en met elkaar bewegen we de goede kant op. Maar het gaat soms ook erg moeizaam. Doorzettingsvermogen is een must.

We constateren spanning op het integrale van de leefwereld en het sectorale van de systeemwereld:

- Vb. Groen Witgoed

We constateren spanning op de beheersdrang van de gemeente en het randvoorwaardelijke loslaten om het initiatief succesvol te laten zijn.

- Vb. BuurtKlusBedrijf

Overall denk ik dat we als gemeente worstelen met een passende rolneming. Zijn we die presterende overheid die zakelijk diensten inkoopt en bijstuurt op basis van strakke verantwoordingcycli? Of die faciliterende overheid die in partnerschap mee-ontwikkelt en mee-stuurt op basis van gezamenlijke leerdoelen?

Persoonlijk ben ik meer van dat laatste. Maar dat is nog geen breed gedragen praktijk.